

του [Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου](#)

Η πιο σημαντική πρόταση-κλειδί που βρίσκεται καταγεγραμμένη στα Ευαγγέλια, και ο λόγος ύπαρξης της Εκκλησίας και των Βιβλικών κειμένων, είναι η διακήρυξη του αποστόλου Πέτρου προς τον Ιησού: «ΕΣΥ ΕΙΣΑΙ Ο ΜΕΣΣΙΑΣ, Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΑΛΗΘΙΝΟΥ ΘΕΟΥ» (Ματθ. 16,16). Στη Βάπτιση επίσης και στη Μεταμόρφωσή Του ο Ιησούς αναγορεύεται, από τον Ουράνιο Πατέρα Του μάλιστα, ηγούμενος και προεστώς του νέου κόσμου της Χάριτος.

Έτσι, έξι ημέρες μετά την αποκάλυψη που έκανε ο Ιησούς στους μαθητές Του, ότι σύντομα θα δουν τον Υιό του Ανθρώπου (μεσσιανικός Δαυιήλιος τίτλος Του) ερχόμενο στη βασιλεία Του (Μθ. 16,28), και ακόμη: (α) για να προετοιμάσει τους μαθητές μπροστά στο Πάθος Του που πλησίαζε, ώστε να μην κλονιστούν ανεπανόρθωτα, (β) για να γνωρίσουν εμπειρικά ποιος στην πραγματικότητα είναι (Θεός επί γης) και (γ) για να τους δώσει να καταλάβουν ότι ΕΠΕΙΔΗ ΤΟ ΘΕΛΕΙ ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΣΤΑΥΡΩΝΕΤΑΙ υπέρ της του κόσμου ζωής, παίρνει μαζί Του ο Ιησούς τον Πέτρο, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη (τους στύλους της πρώτης Εκκλησίας), και τους ανεβάζει σε ένα ψηλό βουνό (κατά χριστιανική παράδοση θεωρείται το Θαβώρ, σύμβολο πλέον του πνευματικού ύψους, στη νότια Γαλιλαία, ή πρόκειται για το όρος Ερμών, κοντά στην Καισάρεια του Φιλίππου).

ΤΗΝ ΩΡΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΥΧΟΤΑΝ (η προσευχή είναι που οδηγεί στη χαρισματική ένωση με το Θεό), η όψη του προσώπου Του έγινε διαφορετική, ΕΛΑΜΨΕ ΣΑΝ ΤΟΝ ΗΛΙΟ, και τα ρούχα Του έγιναν ΑΣΠΡΑ, ΑΣΤΡΑΦΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΕΥΚΑ ΣΑΝ ΤΟ ΧΙΟΝΙ, τέτοια που κανένας βαφέας δεν θα μπορούσε τόσο πολύ να λευκάνει (βλ. Μάρκ. 9,3) -δεν ήταν γήινη επομένως η εμπειρία αλλά άνωθεν χορηγούμενη. Επέτρεψε έτσι στους μαθητές Του να δουν ελάχιστο μέρος αυτού που πραγματικά και φυσικώς είναι: Ο Υιός και Λόγος του Θεού, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος. Το υπερκόσμιο και ποιοτικά ασύγκριτο, σε σχέση με την πλάση, άκτιστο αυτό φως είναι η ενέργεια, η δύναμη και η δόξα του Θεού, Η ΦΥΣΙΚΗ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ (που υπήρχε εξ αρχής στην θεανθρώπινη υπόστασή Του), και όχι η ουσία Του. Με αυτό το φως της θείας Χάριτος ενώνονται οι άγιοι και ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ των ανθρώπων: Η θέωσή τους και ο αγιασμός τους, η θέα του προσώπου του Κυρίου από την παρούσα ήδη ζωή, όπως θα αναφέρουμε και παρακάτω.

Ξαφνικά, δύο πολύ σπουδαίοι άντρες εμφανίστηκαν και άρχισαν να μιλούν μαζί Του: Ήταν Ο ΗΛΙΑΣ (εκπρόσωπος των προφητών) ΚΑΙ Ο ΜΩΥΣΗΣ (εκπρόσωπος του Νόμου του Θεού, που δόθηκε στην Παλαιά Διαθήκη). Προτάσσεται ο Ηλίας γιατί (και σύμφωνα με τους Ιουδαϊκά κείμενα) επρόκειτο να προαναγγείλει τον ερχομό του Μεσσία -άρα ο Ιησούς δεν ήταν ο Ηλίας (όπως πίστευαν αρκετοί), αλλά ο ίδιος ο Μεσσίας. Παρουσιάστηκαν ΜΕ ΛΑΜΠΡΟΤΗΤΑ (προμήνυμα δόξας για τον Ιησού και τους αγίους του) και ΜΙΛΟΥΣΑΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ, που έμελε να συμβεί στην Ιερουσαλήμ, και με τον οποίο ΘΑ ΕΚΠΛΗΡΩΝΕ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ (το γεγονός φανερώνει επίσης πως δεν ήταν αντίθετος ο Ιησούς στον Νόμο και τους Προφήτες, όπως τον κατηγορούσαν). Όλα τα στοιχεία της ευαγγελικής διήγησης -οι έξι ημέρες, το όρος (παραπέμπει στο Σινά), η λάμψη Του, οι προφήτες, το φωτεινό

σύννεφο, η φωνή του Θεού- επισημαίνουν την μοναδική ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΜΩΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΝΟΜΟ της Παλαιάς Διαθήκης. Είναι αναγκαίο να τονίσουμε πως ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΤΥΠΩΣΕΙΣ του αγιαστικού έργου, της σωτήριας θυσίας του Χριστού και της αποστολής της Εκκλησίας:

Η σκλαβιά στον Φαραώ καταδεικνύει την υποδούλωση στην αμαρτία και την αιχμαλωσία στον διάβολο, το αίμα στους παραστάδες των σπιτιών των Εβραίων συμβολίζει τη λύτρωση δια του αίματος του Θεανθρώπου, ο Μωυσής προεικονίζει τον αρχηγό της πίστεως Ιησού που είναι ο αυθεντικός Οδηγός, η Έξοδος από την Αίγυπτο προαναγγέλλει την έξοδο από την Πτώση και την ανελευθερία, η διάβαση της Ερυθράς Θαλάσσης προεικονίζει την σωτηρία δια του βαπτίσματος, τα χέρια του Μωυσή που υποβάσταζαν και σήκωναν από τα δεξιά και αριστερά του ο Ααρών και ο Χουρ (και με αυτό τον τρόπο κατατρόπωσαν οι Εβραίοι τους Αμαληκίτες) συμβολίζουν την σωτηρία δια του Σταυρού του Χριστού (Έξ. 17,8-13) κ.ο.κ. Η θυσία Του προαναγγέλλεται και μέσω του Πάσχοντος Δούλου που περιγράφει ο Ησαΐας, δια των προφητών, του Δαβίδ, αλλά και του Δικαίου του Πλάτωνα, ο οποίος μαστιγώνεται και καρφώνεται σε ξύλο όπως ο Ιησούς. Πολύ εύστοχα λοιπόν ονομάζεται η Παλαιά Διαθήκη «Παιδαγωγός εις Χριστόν» (προετοιμάζει την ανθρωπότητα να δεχθεί λυτρωτικά και λατρευτικά την έλευση του Μεσσία Χριστού), η οποία και συναντιέται με την Καινή Διαθήκη στα πρόσωπα των εμφανισθέντων προφητών και των μαθητών του Κυρίου, στη σκηνή της Μεταμορφώσεως.

Ακόμη, έξοχα επισημαίνεται εδώ Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ, εφόσον, και αναφορικά με το Μωυσή και τον Ηλία που μιλούσαν με τον Ιησού, ο μεν πρώτος είχε πεθάνει, ενώ ο δεύτερος είχε αναληφθεί εκατοντάδες χρόνια πριν. Και όμως περίμεναν, από την αγκαλιά του Θεού που βρίσκονταν (και βρίσκονται), να τον δουν στη δόξα Του, αφού γι' Αυτόν προφήτησαν εκείνοι και έδρασαν. Μάλιστα, φαίνεται ιδιαίτερα Η ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ, αφού καλεί κοντά Του τόσο τον Μωυσή που είχε, όπως προείπαμε, από πολλά χρόνια πριν κοιμηθεί, όσο και τον Ηλία που είχε ανυψωθεί.

Και είπε ο Πέτρος στον Ιησού: «Κύριε, ΕΙΝΑΙ ΩΡΑΙΑ ΝΑ ΜΕΙΝΟΥΜΕ ΕΔΩ! (βασικό σημείο της διήγησης). Αν θέλεις, να κάνουμε εδώ τρεις σκηνές: Μια για σένα, μια για τον Μωυσή και μια για τον Ηλία». Τους είχε συνεπάρει η ασύγκριτη ομορφιά του μεταμορφωμένου προσώπου του Κυρίου -διότι Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΥΤΥΧΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΑ ΤΗΣ ΔΟΞΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, το θαύμα των θαυμάτων, ο ίδιος ο Παράδεισος- και με τα λόγια αυτά ο Πέτρος ζητά να μη τελειώσει σύντομα το θαυμάσιο αυτό και γλυκύτατο θέαμα και αίσθημα, ΔΙΟΤΙ ΕΠΙΘΥΜΟΥΣΑΝ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΡΚΩΣ ΜΕ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ -Επιπλέον, η θέα και η ίδια εμπειρία ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ στο Θαβώρ, αποκλείει την πιθανότητα απατηλών εντυπώσεων ή παρερμηνείας εξωτερικών ερεθισμάτων. Κεντρική διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας, δια των Πατέρων και ιδίως του Γρηγορίου του Παλαμά, είναι ο αγιασμός και η θέωση των χριστιανών, που ως ΔΩΡΟ του Χριστού Ιησού (ΟΧΙ ΑΥΤΟΚΑΤΑΚΤΗΣΗ, σύμφωνα με ανατολίτικα πρότυπα) δωρίζεται στους πιστούς δια Παρακλήτου Πνεύματος εν τη καρδιά αυτών, μεταμορφώνει οντολογικά τον άνθρωπο (αυτήν την αλήθεια υποδεικνύει η Μεταμόρφωση του Κυρίου) και τον καθιστά γνήσιο τέκνο του Θεού

Πατρός, σ' αυτήν και στην ατελεύτητη ζωή της αιωνιότητας. Η πορεία αυτή προς τη θέωση είναι η εκκλησιαστική οδός ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ, της μετανοίας, ταπείνωσης, άσκησης και αγάπης προς όλους.

Ενώ μιλούσε ακόμα ο Πέτρος, ΕΝΑ ΦΩΤΕΙΝΟ ΣΥΝΝΕΦΟ τούς σκέπασε (η Θεία Χάρη και συμβολικά η ένωση Ουρανού και γης δια του προσώπου και του έργου του Χριστού), και μέσα από το σύννεφο ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ ΜΙΑ ΦΩΝΗ που έλεγε: «Αυτός ΕΙΝΑΙ Ο ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΣ ΜΟΥ ΥΙΟΣ, ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΚΛΕΚΤΟΣ ΜΟΥ, ΑΥΤΟΝ ΝΑ ΑΚΟΥΤΕ» -“γεννήθηκε για μας ένα παιδί ... πάνω στους ώμους του η εξουσία ... και το όνομά του θα 'ναι Θεός ισχυρός” (Ησ. 9,5). Πλούσια τα θεολογικά συμπεράσματα από την τελευταία αυτή πρόταση του κειμένου: (α) Φαίνεται η ΤΡΙΑΔΙΚΟΤΗΤΑ του Ενός Θεού, (β) Ο Θεός είναι ΠΡΟΣΩΠΟ, που ενεργεί και ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ με το λαό Του και δεν είναι νεφελώδης δύναμη και 'καθαρά ενέργεια' στο σύμπαν, (γ) Ο Χριστός είναι ο ΑΛΗΘΗΣ ΥΙΟΣ και Λόγος του Θεού (σε αντίθεση με τους εμφανισθέντες στην ιστορία ΨΕΥΤΟΜΕΣΣΙΕΣ), η μόνη δυνατότητα σωτηρίας (Πράξ. 4,12) των ανθρώπων, ΔΙΑ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΙ από δόξα σε δόξα, από την επίγεια ήδη ζωή και στην ανέσπερη βασιλεία Του, και (δ) Αυτός είναι Ο ΕΚΛΕΚΤΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ που βαδίζει προς το υπέρ όλων εξιλαστήριο πάθος Του (πρβλ. τη βάπτισή του Κυρίου, Μάρκ. 1,11).

Όταν άκουσαν οι μαθητές τη φωνή, έπεσαν με το πρόσωπο στη γη ΚΑΙ ΦΟΒΗΘΗΚΑΝ ΠΟΛΥ. Αυτή είναι στάση λατρείας του Θεού, προσκύνηση του μεγαλείου Του, αλλά ο φόβος εκφράζει και πνευματική ανετοιμότητα εκ μέρους τους. Δεν ήσαν δηλαδή πνευματικά έτοιμοι για ένα τέτοιο θαύμα και για τη θεία παρουσία, τόσο άμεσα συνδεδεμένοι μαζί τους. Στους αγίους εναλλάσσεται ο φόβος, η έκσταση και η αγάπη στη σχέση τους με τον Θεό, ανάλογα με το πόσο εσωτερικά είναι έτοιμος κανείς να βρεθεί ενώπιος ενώπιω με την Πηγή της καθαρότητας και της θείας λαμπρότητας.

Τους πλησίασε τότε ο Ιησούς, τους άγγιξε (Εκείνος είναι η δύναμή μας) και τους είπε: «ΣΗΚΩΘΕΙΤΕ (ήτοι, δεν μπορούμε να μείνουμε μόνο στην ιδιωτική μας σύνδεση με το Θεό, αλλά πρέπει να συνεχιστεί η αποστολή μας ανάμεσα στους ανθρώπους ως αγάπη και μαρτυρία πίστεως) και ΜΗ ΦΟΒΟΣΑΣΤΕ». Η αγάπη προς τον Θεό απομακρύνει και τους πλέον σκοτεινούς φόβους, όταν ο άνθρωπος διακατέχεται από δυνατή πίστη. Σήκωσαν τότε τα μάτια τους και δεν είδαν κανέναν άλλον, παρά μόνο τον Ιησού (ΑΝ ΕΧΕΙΣ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ, ΕΧΕΙΣ ΤΑ ΠΑΝΤΑ). Ενώ κατέβαιναν από το βουνό (απαραίτητο μετά το ύψος της προσευχής είναι να προσφέρουμε και στην πεδιάδα, ήτοι στον κόσμο και τα προβλήματά του), τους πρόσταξε: «Μην πείτε σε κανέναν αυτό που είδατε, ΩΣΠΟΥ ΝΑ ΑΝΑΣΤΗΘΕΙ Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ» (βασικό σημείο της διήγησης) . Πάντοτε δηλαδή καιροφυλακτούσε (όπως και έγινε στην ιστορία με διάφορους ψευτομεσσίες) η θρησκευτικό-πολιτική αναστάτωση των Ισραηλιτών και η παρεξηγημένη θεώρηση του Ιησού ως κοσμικού μεσσιανικού ηγέτη (πράγμα που συνεχώς προσπαθούσε να αποφύγει ο Χριστός), ο οποίος θα τους απελευθέρωνε, όπως πίστευαν, από την τυραννία της Ρώμης.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος Χριστού (Ματθ. 17, 1-9)

Εμφανίσεις: 1903

ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ, Γ. Μαντζαρίδη, εκδ. Π.Σ. Πουρναράς, Θεσσαλ. 2010

ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ, Τιμοθέου Κιλίφη,
4η έκδοση, Αθήνα

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Νικ. Σωτηρόπουλου, εκδ. Ο Σταυρός, 1981

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ, Ιω. Καραβιδόπουλου, εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλ. 1988